ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3528 — ՈՒՐԲԱԹ 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1883 — Ն. Տ. 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1883

ԳԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 10 մէճիտիէ
» » Գաւառաց » 12 »
Վեցամսեայ » Կ. Պոլսոյ » 5 1/2 »
» » Գաւառաց » 6 1/2 »
Օտար թղթատարով ղրկուած 2 1/2 լիրա
Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղրշ.
երկու անգամի համար 2 ղրշ է. աւելի անգամներու համար զեղչ տրուելիք է

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

30 ՓԱՐԱՁ

ՀԱՆԱՊԱՀՈՎՐԵԱՅ

30 ՓԱՐԱՁ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գնացած լրագրաց ճամբու ծախքը խմբագրութիւնն վրայ է։

Լրագրոյս վերաբերեալ [illegible] կամ որ եւ իցէ գրութիւն [illegible] փոխ ուղղուի Կ. Պոլիս Բի [illegible] արդ Զարշրսը Թիւ 33 Մաւ [illegible]

Ձանրու [illegible] ամակ չընդունուիր։

Զապուած ն [illegible]ապ, յօդուած, եւայլն եւ չեն արուիր։

Կ. ՊՈԼԻՍ 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեծ. Եպարքոս Բարձ. Սայիտ փաշա, Ներքին գործոց Նախարար Բարձ. Էսհէմ փաշա, Արտաքին գործոց Նախարար Արիֆի փաշա և Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարները չորեքշաբթի օրը կայսերական պալատն երթալով ի նիստ գումարեցան ընդ նախագահութեամբ Վեհ. Սուլթանին։ Նոյն օրն Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Տատեան Յարութիւն էֆէնի եւս կայսերական պալատը կոչուեցաւ։

Նախարարական յանձնախումբն իւր երեքշաբթի աւուր նստին մէջ աւարտեց իւր աշխատութիւններն և հետեւեալ օրը նախարարաց խորհրդոյ ներկայեց վարչական բարեկարգման ծրագիրը։ Իսմէթէն Էֆէնդի կ'ըսէ թէ նախարարաց խորհուրդն՝ յետ երկար վիճաբանութեան՝ ինչ ինչ բարեփոխութեամբք ընդուներ է բարենորոգմանց ծրագիրն և որոշեր է կայսերական պալատը ղրկել ի վաւերացումն։

Պաշտօնական ակմբոց մէջ պարտած զրոյցի մը նայելով, կ'ըսէ Մոնիթէօր, Վեհ. Սուլթանին անձնական քարտուղարն յատուկ պաշտօնով Պերլին պիտի ուղեւորի ի մօտոյ։

Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնն՝ երկաթուղեայց միացման գծերուն շինութեան նկատմամբ Պ. Հիրշի ըրած առաջարկներուն վրայ պատրաստած տեղեկագիրն երեքշաբթի օրը Բ. Դրան մատոյց։ Այս պաշտօնագիր այժմ Մեծ եպարքոսին ձեռքը կը գտնուի, որ զայն ուսումնասիրելէ յետոյ Նախարարաց խորհրդին պիտի ներկայէ։

Իսմէթէն Էֆէնդիի չորեքշաբթի աւուր քաղաքական յօդուածին մէջ կը կարդանք.

«Վանայ նահանգին մէջ գործոց վիճակն անգոհացուցիչ կը շարունակէ, թէպէտ այս մասին առնուած տեղեկութիւնք այնչափ հակասական են որ անհնարին է իրողութիւնները ճշդել։ Ընդհանրապէս խօսելով՝ կ'երեւի թէ նահանգին կուսակալն անհամակրելի չէ Հայ ժողովրդեան, թէպէտ սա աւելի հզօր ձեռքի մը պէտք ունի որպէս զի թրդաց աւարառութեանց դէմ պաշտպանէ զինքը։ Կուսակալը կը փափաքի պատուով ելնել այս գործին մէջէն, և հաւանականաբար իւր գաւառին բնակչաց իրաւունքները պաշտպանելու համար ըրած է ինչ որ ներած են իւր տրամադրութեան ներքեւ գտնուած միջոցները։ Սակայն ակներեւ է թէ այս նկատմամբ հարկ եղած զօրութիւններէն զուրկ է, և Բ. Դուռն հակասական տեղեկագրաց առջեւ վարանեալ մընացած է։ Այս վիճակէն հասկցուած ստոյգ բանը սա է թէ լաւ կազմաւորեալ ոստիկանութիւն մ'և դատական ազդու դրութիւն մը կը պակսին Վանայ, ինչպէս նաեւ տեղութեան միւս մասանց մէջ»։

Վերջին թղթաբերով եկած Եւրոպական լրագիրը հետեւեալ հեռագիրն հրատարակած են, զոր կը սեն թէ՝ Պոլսէն առած են։

«Ռուսական դեսպան Պ. Տը Նելիտոֆի կողմէ Վոսիորի վրայ վարձեալ տուն մը, որ իւր ընտանեաց բաղանիք պիտի լինէր, վերջին օրերս պաշարուեցաւ Օսմ. զօրքերէն, ըստ որում ոստիկանութիւնը կասկածներ յղացաւ թէ յիշեալ տունը Թուրքիոյ մէջ լրտեսութիւն ընող Ռուս սպայից ապաստանարան կը լինէր»։ Հարկ չկայ իսկ ըսել թէ այս հեռագիր մէկ ծայրէն միւսը սուտ է։

Վեհ. Սուլթանն Աւստրիական Լոյտի շոգենաւական ընկերութեան վարչական խորհրդոյ անդամոց և նաւապետաց ոմանց այլեւայլ կարգի պատուանշաններ տուաւ։

Ելմտական խորհրդական Վէթէնտորֆի պէյ տերութեան հասութից հաւաքման եղանակին վրայ տեղեկագիր մը պատրաստելով Բ. Դրան մատուցած է։ Վէթէնտորֆի պէյ կ'առաջարկէ Բրուսիոյ մէջ ի գործ դրուած դրութիւնը մտցնել Թուրքիոյ մէջ, և յոյս կը յայտնէ թէ տերութեան հասոյթն 0/0ին 50 պիտի կրնայ աւելնալ, եթէ հաւաքման եղանակը լաւագոյն կերպիւ կազմուորի։

Նախարարաց խորհուրդը կերաւ կի աւուր նստին մէջ Պալքանեան մասը պետութեանց պարտաբաժիններու խնդրոյն զբաղեցաւ, և որոշեց իւր այս մասին ունեցած կարծիքը շրջաբերականաւ մը տերութեանց ներկայել։

Մոնիթէօր Օրիանթալ լրագիրն, իւր մասնաւոր տեղեկութեանց յենլով, զորս ճիշդ կը համարի, կ'ըսէ թէ կայսերական կառավարութիւնն որոշեր է Ռուսիոյ Ասիական սահմանագլխին վրայ Օսմ. հիւպատոսութեան պաշտօնեներն այսուհետեւ ուսեալ սպայից յանձնել։

Մայրաքաղաքիս վերաքննութեան դատարանի ամբաստանիչ ատեանը՝ Վագրթի մէջ հրատարակեալ պաշտօնական աղդով մը՝ կը ծանուցանէ թէ բանտարկեալ դրամանենդաց վերաբերեալ դատական թուղթերը քննելէ յետոյ իւր ամբաստանագիրը պատրաստած և ընդհանուր դատախազութեան յանձնած է։

Մայրաքաղաքիս առողջապահական խորհուրդը՝ Քարանթինայի վարչութեանց շրջաբերական մ'ուղղելով՝ ծանոյց թէ Կիպրոսէն եկող ուղեւորաց և վաճառաց համար հաստատուած քարանթինան սեպտ. 7/19էն սկսեալ ամբողջապէս վերցած է։

Նախընթաց իրիկուն Օտեսայէն մայրաքաղաքս եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռուսական իշխանութիւնք Թուրքիոյ նաւահանգիստներէն գնացող ուղեւորաց և վաճառաց համար հաստատուած քարանթինայի պայմանաժամն 3 աւուր իջուցեր են՝ ուղեւորութեան տեւողութիւնն ալ ի միասին հաշուելով։

Անգլիական դեսպանատան դրօծակատար Պ. Ուինտհէմ և իտալական դեսպան Գորթի կոմսը՝ Բիւթանիոյ (Պրուսա) բարակի հանքերն առժամապէս բանեցնող Անգլիացի և Իտալացի հպատակաց իրաւունքները պաշտպանելու համար ծանուցագրեր մատուցին Բ. Դրան։

Վագրթի դոհութեամբ կը ծանուցանէ թէ Օսմ. նախարարք ներկայ հանդարտութեան առիթէն օգուտ քաղելով՝ ներքին վարչական բարենորոգմանց նուիրած են իրենց բոլոր ուշադրութիւն։ Բայց դեռ յայտնի չէ թէ ներքին վարչութիւնն ինչ հիման վրայ պիտի բարեկարգուի։

Մոնիթէօր Օրիանթալ լրագիրն իւր չորեքշաբթի աւուր թուով տարօրինակ լուր մը կուտայ, երբ թէ նաւահանգստի վերատեսուչ Տիլվէր փաշա բազմաթիւ հրացաններ գրաւեր է, որք Ամերիկայէն Ազարեան էֆէնտիի ղրկուած են եղեր հրապարակիս վրայ ծածկաբար վաճառուելու համար։ Այս լուր անհիմն է. իրողութիւնը սա է թէ Ամերիկա բնակեալ Օսմ. պաշտօնատար մը քանի մ'օր առաջ ծանուցած էր Բ. Դրան թէ Ամերիկայէն Պոլիս մեկնող շոգենաւ մ'երեք սնտուկ զէնք առած էր։ Այս շոգենաւ դեռ չէ հասած մայրաքաղաքս։

Համպուրկէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Գերմանական բանակին մեծ կրթութեանց ներկայ գտնուելու պաշտօն ունեցող Ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա՝ իւր ուղեկից սպայից հետ չորեքշաբթի օրն Համպուրկ հասեր է։

Վագրթի կ'ըսէ թէ Ամերիկացի Պերտան զօրավարը ծանուցեր է ծովային գործոց Նախարարութեան թէ իւր հնարած ծովառուտքերը բաց ծովու մէջ փորձի ենթարկելու պատրաստ է. հետեւապէս այս օրերս յիշեալ ծովառուտքերը պաշտօնապէս պիտի փորձուին։

Ճիտտէէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ, կ'ըսէ Էքսբրէս, կէս վաշտ զօրք ղրկուած է Եանպոլ Նաւահանգիստը Պէտէվիներուն դէմ, որք վերջին օրերս Մէտինէի մօտ քարանթինայի պահականոցին վրայ յարձակած էին։

Կը յիշեն ընթերցողք թէ քանի մ'ամիս առաջ Նուրի ճէմալ անուն Թուրք կին մը դատական պաշտօնատան մէջ Շահին պէյ անուն զինուորական մը վիրաւորած էր բէվոլվերով։ Յիշեալ կինն երէկ եղեռնական ատեանին առջեւ դատուելով իւր գործած ոճիրը խոստովանեցաւ և հետեւապէս երեք տարի բանտարկութեան դատապարտեցաւ։ Շահին պէյ ալ՝ պաշտօնական կութեան, երեք ամիս բանտարկութեան և մէկ ոսկի տուգանաց դատապարտեցաւ իբրեւ գերեվաճառ։

Վագրթի կ'ըսէ թէ Հրէից ազգային ժողովը խստագրեալ Հրէից Որբանոցին յատկացեալ տարեկան 30,000 ղրուշը կտրեր և յիշեալ ժողովոյն նախագահ Շապճիզատէ Տավիշոն էֆէնտի ազգականներէն միայն կապեր է, որ Հրէական լրագրի մը խմբագրապետն է։

Մեք արդէն ծանուցած ենք թէ ժամանակէ մ'իվեր ինքնակոչ մեծամեծաց ոմանց ձեռամբ ծանր զեղծումներ ի գործ կը դրուին, որոց դէմ կը գանգատի հրեայ հասարակութիւնը։

Բէրայի Հանովէրքեր-Վերէն ակումբին գանձապետ Պ. Հիլէր երկուշաբթի իրիկուն կուրծքին հրազէնի հարուած մը տալով ինքզինք սպաննելու փորձ փորձեց։ Այս անձնասպանութեան պատճառն իւր հաշուոց մէջ ունեցած բացը կը կարծուի, և արդարեւ սնտուկը բացուած ժամանակ տեսնուեր է որ մէջը գտնուած 100 ոսկին անհերեւոյթ եղած էր։ Պ. Հիլէր այժմ Աւստրոյ-Հունգարական հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուի, բայց վերքը շատ ծանր լինելով կը կարծուի թէ չպիտի կրնայ ազատիլ մահուանէ։

Թէրճէմանի Հաղկալթ կը ծանուցանէ թէ ծխախոտի մաքսանենդութիւնն այնչափ չատցեր է Նիկոմիդիոյ մէջ, որ տեղւոյն ծխախոտի երեք գործարանները փակուելու ստիպուեր են։

Վագրթի կ'իմանայ թէ ժողովուրդն ինչ ինչ գանգատներ կ'ընէ Այտընի կառավարիչ Նէճիպ փաշայի դէմ։

Պուլղարիայ Էկզարքը Նախընթաց օրը դատական գործոց Նախարար Ասիմ փաշայի հետ տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Պուլղար եկեղեցւոյ իրաւասութեանց խնդրոյն վրայ։

Իտալիոյ արտաքին գործոց Նախարար Պ. Մանչինիի առաջարկութեամբ ի մօտոյ Հռոմի մէջ առողջաբանական դեսպանախորհուրդ մը պիտի գումարի։

Թայմզ իւր սեպտ. 10 թուով կը ծանուցանէ թէ վախճանեալ հանրածանօթ դահիճ Մարուտի յաջորդելու համար բազմաթիւ անձինք խնդրագրեր մատուցած են ներքին գործոց պաշտօնատան. բայց թէ այդ պաշտօնատան օ՛ր իրաւունքն է և օ՛ր պարտքն այդպիսի անուանում մը կատարել։ Անգլիոյ կառավարութիւնը դահճի պաշտօն չճանչեր։ Մահապարտներն ի կախաղան հանելու կամ գլխատելու պարտականութիւնը կը վերաբերի քաղաքապետին (շերիֆ), որ իրաւունք ունի և պարտաւոր է յարմար անձի մը վճարում մ'ընել օրէնքին այդ տրամադրութիւնն ի գործ դնելու համար։ Շերիֆն Անգլիոյ յատուկ քաղաքային պաշտօնատար մ'է, որ վճարեալ չէ և վիճակաւ կ'ընտրուի մէն մի քաղաքի ամենէն պատուաւոր և հարուստ բնակիչներէն։

Վերջին թղթաբերով եկած գերմանական լրագիրք հաւանական կը համարին թէ մայրաքաղաքիս Գերմանական դեսպան Պ. Բատովից ի մօտոյ փարիզի Գերմանական դեսպան պիտի անուանի փոխանակ Հոհենլոհէ իշխանին։

Հելլենական կառավարութիւնը՝ Սուրիայէն և Ափրիկեան Տրիպոլսէն Յունաստան դնացող ուղեւորաց և վաճառաց համար Հելլենական նաւահանգիստներու մէջ հաստատած հնդօրեայ քարանթինան բոլորովին վերցուց։

Խնուսի գաւառէն 20 ի չափ Հայ երեւելիք Վագրթի հեռագիր մ'ուղղելով կ'ըսեն թէ Մշոյ կառավարիչ Սալիհ փաշա՝ իմանալով որ քանի մը տարիներէ ի վեր ժողովուրդը կեղեքող Իսկէնտեր ողլու Զուլմաթ անուն հռչակաւոր աւազակապետն իւր ընկերաց հետ անցեալները կարաւանի մը վրայ յարձակելով 9 բեռ գոյք յափշտակեր և յետոյ Պայազիտի գաւառն անցնելով Սէքս ցեղին 200էն աւելի ոչխարները քշեր տարեր է, փութացեր է Մանազկերտ երթալ և յաջողեր է յիշեալ աւազակապետն իւր քանի մ'ընկերաց հետ ողջ բռնել և մնացեալներն ալ՝ անձնատուր լինելու պարտաւորել. յափշտակեալ գոյքերն ալ ետ առնելով իրենց տերերուն յանձներ է։ Սատորագրեալք գոհութիւն կը յայտնեն Սալիհ փաշայի սոյն գործին համար, և շնորհակալութիւն կայսերական կառավարութեան, որ այսպիսի անձնուէր և ողջամիտ կառավարիչ մ'անուանած է իրենց գաւառին։

Այս հեռագրին մէկ օրինակն ալ մեր Ազգ. Պատրիարքարանը ղրկուած է։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Փարիզ 18 սեպտ.

Հոնկ-Քոնկէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թոնքինի ֆրանսական զօրաց հրամանատար Պուէ զօրավարն, որ քաղաքային Քոմիսէր Պ. Հարմանի հետ անհամաձայնութեանց պատճառաւ հրաժարած է հրամանատարութենէ, Հոնկ-Քոնկ հասեր է։

Լոնտրայէն հեռագիր մը կը հաստատէ այն լուրը թէ Օսմ. Ընդհանուր պարտուց վարչական խորհրդոյ նախագահ Պ. Էկար Վինսրնթ եգիպտական կառավարութեան քով եւրոպական պատուիրակ պիտի անուանի փոխանակ Սըր Օ. Քոլվինի։

Փարիզ 19 սեպտ.

Նախարարապետ Պ. Ֆիւլ Ֆէրի՝ հանրապետութեան նախագահին հետ խորհրդակցելու երթալէ առաջ՝ նոր խորհրդակցութիւն մը պիտի ունենայ Զինական դեսպան Զէնկ մարքիզին հետ։

Քուրպէ ծովապետը Թոնքինի ֆրանսական զօրութեանց ընդհանուր հրամանատար անուանեցաւ փոխանակ Պուէ զօրավարին։

Լոնտրա 19 սեպտ.

Անգլիական լրագիրք կը կարծեն թէ Ռուսաց կայսեր հետ Պ. Կլատսթընի տեսակցութիւնը դաշնակցութեան մը պիտի յանգի, որ Աւստրոյ-գերմանական դաշնակցութիւնը պիտի հակակշռէ Եւրոպիոյ խաղաղութիւնը պահպանելու համար։

Քորէնհակ 19 սեպտ.

Ռուսաց Աղեքսանդր Գ. կայսրն եւ Ցանիմարքայի Քրիսթիան թագաւորն երէկ Պ. Կլատսթընի հետ նախաճաշին շոգենաւին մէջ, որ անմիջապէս յետոյ Լոնտրա վերադարձաւ։

Վիէննա 19 սեպտ.

Աստ առնուած նորագոյն տեղեկութիւնք կը հաստատեն թէ Խրուաթիոյ մէջ խռովութիւնք նուազ մտահոգութիւն պատճառող կերպարանք մ'առած են։

Գահիրէ 19 սեպտ.

Խտիվական հրամանագիր մը գաւառական ժողովոց ընտրութիւնները սեպտ. 22ին եւ հոկտ. 8ին կատարել կ'որոշէ։

Սոֆիա 19 սեպտ.

Աղեքսանդր իշխանն հրաւիրմամբ Ազգային ժողովոյ անդամներն այսօր կէս օրէն յետոյ խմբովին պալատը ընացին։

Իշխանն իւր յայտագիրն անոնց ծանոյց, որոյ բովանդակութիւնն է հետեւեալն.

«Իշխանն՝ Ազգային ժողովոյ միահամուռ բաղձանաց վրայ՝ կը վերահաստատէ Թրնովայի սահմանադրութիւնը, ցոյց տալով ազգային երեսփոխանութեան վերաբերեալ 13 եւ 14դ գլուխներն՝ իրրեւ կարօտ բարեփոխութեանց։

«Իշխանն յոյս կը յայտնէ թէ երեսփոխանք պիտի մոռնան իրենց թիւրիմացութիւններն ու անցեալն վէճերն, եւ թէ իրենց հայրենասիրական աշխատութիւնը պիտի ընծեռեն ի տեւական կազմաւորութիւն երկրին»։

Նախարարութիւնն իւր հրաժարականը տուած լինելով, նոր նախարարութիւն հետեւեալ կերպիւ կազմուեցաւ.

Պ. Զանքոֆ՝ նախարարապետ եւ ներքին գործոց.
Պ. Նաչովիչ՝ ելմտական գործոց.
Պ. Սթոյլոֆ՝ գաւառաց ն գործոց.
Պ. Պալապանոֆ՝ արտաքին գործոց.
Պ. Իքոմոնոֆ՝ հանրօգուտ շինութեանց.
Պ. Մոլոֆ՝ հանրային կրթութեան.
Պ. Կրէքոֆ՝ ազգային ժողովոյ նախագահ անուանեցաւ.

Լոնտրա 20 սեպտ.

Լորտ Տրֆրին այս իրիկուն Պոլիս ուղեւորեցաւ։

Այս առաւօտ հասած հեռագիրք

Լոնտրա, 18 սեպտ.

Ծովային գործոց Նախարարութիւնը Զինական ջուրերը պտտող անգլիական մարտանաւերուն սպառազինութիւնը նորոգելու հրաման տուաւ։ Նաւաստիք Հոկտ. 1ին պիտի մեկնին։

Վիէննա 20 սեպտ.

Սպանիոյ Ալֆոնս թագաւորն եւ Սերպիոյ Միլան թագաւորը Վիէննայէն մեկնելով Համպուրկ գնացին։

ՔՈԼԷՐԱ

Աղեքսանդրիա 19 սեպտ.

Սեպտ. 18ին քոլէրայէն մեռնողներուն ցանկը.

Աղեքսանդրիա	2
Ասիութի եւ Քէնէի գիւղերը	10
	12

Աղեքսանդրիոյ մէջ մեռնող երկու մարդոց մին է Տոքթ. Թիւիլիէ, անդամ Ֆրանսական գիտնոց յանձնախումբին, որ Պ. Բասթէօրի կողմէ Եգիպտոս ղրկուած է քոլէրան ուսումնասիրելու համար։

Աղեքսանդրիա 20 սեպտ.

Սեպտեմբեր 19ին քոլէրայէն մեռնողներուն ցանկը։

Աղեքսանդրիա . .
Ասիութի եւ Քէնէի գիւղերն 3 աւուր մէջ 14

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ'ըսուի թէ Սովրոյց Ցանձնաժողովն իւր քով մնացած դրամէն 6,500 ոսկի տալով դներ է Պոլիս Վալիտէ խանի դէմը գտնուող Թիճարէթի խանը։ Կ'ըսուի նաեւ թէ այս խան Կիւլպէկեան էֆէնտիի վրայ դարձուած է, և հասոյթը դարձեալ սովու դէմ պիտի գործածուի, եթէ, Աստուած մի՛ արասցէ, հայաբնակ գաւառաց մէջ այդպիսի դժբաղդութիւն մը նորէն ծագի։ Բայց այս գործողութիւն առանց Ազգ. Վարչութեան տեղեկութեան կատարուած լինելով, դիտողութիւնք կը լինին թէ ի՛նչպէս առանց Վարչութեան գիտութեան այդպիսի գնում մը տեղի կ'ունենայ, թէ ի՛նչպէս ընտրուած է այնպիսի տեղ մը, որոյ արժէքն հետզհետէ ցնդելու վրայ է, ծովեղերքէն հեռի գտնուելուն համար։ Ուրախ կը լինէինք, եթէ Սովրոյց Ցանձնաժողովն այս նկատմամբ բացատրութիւն մը հրատարակէր, որովհետեւ այժմ Ազգ. Ժողով չդումարուիր որ հոն հատցում մը լինելով՝ պէտք եղած բացատրութիւնք ստացուէին Վարչութենէն և Սովրոյց Ցանձնաժողովէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ՆԻՍՏԸ

Չորեքշաբթի օրը խառն ժողով դարձեալ չդումարեցաւ։ Միայն քաղաքական ժողովը նիստ ըրաւ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և հետեւեալ տնօրինութիւններն ըրաւ.

1. Մշոյ կենճ գաւառակէն Պատրիարքարան հասած տեղեկութիւնը կը ծանուցանեն թէ Ճապաղ Ջրոյ Մատրակ գիւղէն Բեկզ Յարութիւն անուն անձն սպաննուած է, և երեք ուրիշ անձինք վիրաւորուած են։ Կասկած լինելով թէ նոյն գիւղը բնակեալ Մահմետ և Մէհմէտ պէյերն են սոյն սպանութեան հեղինակներն, որոշուեցաւ կայսերական կառավարութեան ուշադրութեան ներկայել խնդիրը։

2. Լիմ անապատի վանահայր Պօղոս եպիսկոպոս հրաժարած լինելով վանայ առաջնորդական տեղապահութենէն, Քաղաքական ժողովը չընդունեց անոր հրաժարականն, և հեռագրաւ խնդրեց որ իւր պաշտօնն ստանձնելով Վանայ մէջ գործոց գլուխն անցնի անվիջապէս։

3. Խնուսի Թուրք և Հայ երեւելեաց կողմէ Պատրիարքարան եկած հեռագիր մը գոհութիւն կը յայտնէ տեղւոյն կառավարչին և ընդհանրապէս Օսմանեան իշխանութեանց ընթացքին համար։ Սոյն հեռագրի թարգմանութիւնն հրատարակուած է լրագրոյս խառն լրոց մէջ։ Պատրիարքարանը Բոէրէրով մը գոհութիւն պիտի յայտնէ Բ. Դրան։

4. Եգիպտոսի ազգային պատուիրակ Վսեմ. Յոհէփան փաշա խնդրած էր Քաղաքական ժողովէն որ Գահիրէի եկեղեցւոյն պատուոց վճարման համար իրաւասխոհութեամբ որոշուած 1,000 ոսկւոյ դումարը նոյն իսկ Գահիրէի մէջ վճարուի, սա պայմանաւ որ Ազգին

...ղքև դրուած կալուած-
...ապէս աղատին, վճռա-
...ղուին և ամեն օրինական
ձեւակերպութիւնք կատարուին՝
ապագային մէջ մի նոր խնդրոյ ա-
ռիթ չտալու համար։ Քաղաքական
ժողովը, պահանջատերաց հետ բա-
նակցելէ յետոյ, Սեւէֆան փաշայի
առաջարկին համաձայն որոշեց որ
1,000 ոսկին Դահիրէի մէջ վճար-
ուի։

Ե. Գնալը կղզւոյն Թաղական
խորհուրդն հրաւիրուած լինելով
տեղւոյն եկեղեցւոյն պարտուց
խնդրոյն համար, ներկայացաւ Քա-
ղաքական ժողովոյն, որ այս մասին
բանակցեցաւ անոր հետ, և պա-
հանջեց որ եկեղեցւոյն և կալուա-
ծոց հասոյթներէն մաս մը պար-
տուց վճարման յատկանայ։ Բայց
Թաղական խորհուրդը չընդունեց
սոյն առաջարկ, պնդեց թէ ինք չի
ճանչեր այդ պարք, և հետեւա-
պէս չկրնար հասութից մէկ մասն
յատկացնել պարտուց վճարման։
Թաղական խորհուրդը Քաղաքական
ժողովոյն թողուց պէտք եղած վերջ-
նական որոշումը տալ։ Ժողովը ալ
որոշեց վերջնական տնօրինութիւն
մ'ընել իւր յառաջիկայ նստի մէջ։

6. Քաղաքական ժողովը զբաղե-
ցաւ Բ. Դրան հետ բանակցութեանց
նիւթ եղած ինչ ինչ խնդիրներով,
որպէս նաեւ քանի մը թաղային
դատերով, որք երկրորդական կա-
րեւորութիւն միայն ունին։

Կրօնական ժողովը ալ գումարե-
ցաւ, և ընթացիկ գործովք զբա-
ղեցաւ։

—o—

Մեր ազգային գործերը դեռ
չեն մտած իրենց սովորական վիճա-
կի մէջ։ Ամեն ինչ առժամեայ
կարգադրութեան մը երեւոյթն ու-
նի։ Ցակաւին չենք գտնուիր վերջ-
նական կանոնաւոր կացութեան մը
մէջ, ուր Պատրիարք, Վարչութիւն,
ժողովները կրնան մի որոշ նպատակ
և ուղղութիւն ունենալ։ Անոնք որ
ամենեն աւելի տեղեակ են Ս. Պատ-
րիարք Հօր խորհրդոց, կը կարծեն
թէ Ն. Սրբազնութիւնն իսկ վերջ-
նական չհամարիր արդի կարգա-
դրութիւնն, այլ կը պահէ հայեցո-
ղական դիրք մը, սպասելով ինչ ինչ
որոշ լուսաւոր գործադրման, որք
վերջին անգամ եղած են իրեն։
Այս սպասումն ալ սահմանափակ
թուով աւուրց համար է եղեր, ո-
րոյմէ յետոյ, եթէ ոչ ինչ եղած է,
կրնանք եղեր նորոգումը տեսնել
պարբերական դարձած պատահա-
կանութեան մը։ Իրաց այս վիճա-
կի մէջ, Քաղաքական ժողովը չը-
նորհակալեաց արժանի կանոնաւո-
րութեամբ մը ամեն չորեքշաբթի
կը գումարի՝ անօրինելու համար ընթ-
ացիկ գործերը միայն։ Աւելի կա-
րեւոր խնդիրներ կը վերապահուին,
ինչպէս կրնայ դուշակուիլ Խառն
ժողովոյ քանի մը շաբաթ չգումար-
ուելէն։ Իսկ Ազգ. ժողովոյ մասին
որ և է որոշում չկայ, և ըստ երե-
ւոյթին, ո՛չ ոք խորհիլ կը թուի
այդ նկատմամբ։ Այս վիճակ, սա-
կայն, աւելի դոհացուցիչ է, քան
եթէ իրականութիւն դառնէին այն
երկիւղալի լուրեր, որք վերջերս
ծանուցուեցան սոյն ժողովոյ մա-
սին, և բարեբախտաբար սուտ
գուրթիւն չդտան։ Մէկ կամ
երկու երեսփոխանաց դէմ անձնա-
կան կամ ամենական գործոց
պատճառաւ ատելութիւն ունեցող
քանի մը գրչակներ, մանաւանդ
մայրաքաղաքիս օտար լեզուով հրա-
տարակեալ մամլոյն մէջ, ամեն տե-
սակ անպատուիչ և զրպարտական
խօսքեր գրեցին Ազգ. ժողովոյն
դէմ, իրենց կրից խաղալիկ ընելով
Ազգին կենսական շահերն, որոյ ի-
րենք եւս անդամներն են դժբախ-
տաբար։ բայց դոհ ենք հաստատե-
լով թէ ո՛չ ոք խաբուեցաւ այդ
զրպարտութիւններէ, և ո՛չ ոք հը-
բապուրեցաւ այն ծիծաղելի և ա-
պօրէն առաջարկներէ, որովք Ազ-
գին այդ կեղծ բարեկամք կուգային
դարման առաջարկել մեր ազգային
կացութեան։ Մեք արդէն յայտ-
նած էինք մեր այն համոզում թէ
Ներսէս Պատրիարքի օրով, կամ ա-
նոր պաշտօնավարութեան առթիւ,
այդպիսի տարօրինակ միջոցներով
դարման չտարուիր մեր ազգային
կացութեան, և այսօր կրնանք ա-
ւելի վստահութեամբ կրկնել մեր
այդ համոզում։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՊԱՇԱՐՈՒՄԸ

—=—

Ճիշդ երկու հարիւր տարի առաջ,
սեպտ. ամսոյ սկիզբը, Վիէննա պա-
շարուած էր Օսմ. յաղթական բա-
նակին կողմէ, 200,000 զօրքէ բաղ-
կացեալ, ընդ հրամատարութեամբ
Գարա Մուսթաֆա փաշայի։ Օսմ.
զինուց յաջողութիւնն յայնժամ ահ
ու սարսափ կը պատճառէր Եւրո-
պոյ մեծագոյն մասին մէջ։ Օսմ.
իշխանութիւնը կը տիրէր յայնժամ
Դանուբ գետէն անդին ընդարձակ
երկիրներու, մանաւանդ Հունգա-
րիոյ, և Գերմանիա իսլամական ար-
շաւանք մը կրելու երկիւղին մէջ էր
օրէ օր։ Ցան և եօթերորդ դարու
վերջին քառորդին մէջ, Եւրոպական
ազգերն իրենց քաղաքական անհա-
մաձայնութիւններն և կրօնական
վէճերը կը մոռնային Մահիկին դէմ
ղիրենք պաշտպանելու հարկին առ-
ջեւ։ Ֆրանսայի Լուի ԺԴ. Թագա-
ւորն իսկ, որ Աւստրիոյ մեծագոյն
հակառակորդն եղած էր, կը պար-
տաւորուէր օգնական բանակ մը
ղրկել Աւստրիա, Օսմանցւոց յա-
ռաջխաղացութիւնը կասեցնելու հա-
մար, յորմէ ինքս եւս, Ժամանա-
կին այդ մեծ թագաւորն, սկսած
էր երկնչել։ Եւրոպացիք Քրիստոնէ-
ութեան պատմութեան մէջ երեւե-
լի թուական մը կը համարին այն
օր, յորում Բոլոնիոյ Յովհան Սոպի-
էսքի թագաւորն և Լոռէնի կարո-
լոս Ե. դուքսը տառապեալ Վիէն-
նայի օգնութեան հասան, և վերջ
տուին պաշարման, որ երկու ամիս
տեւած էր արդէն։ Այսպէս, 1683
սեպտ. 12ի (Ն. Տ.) թուականը կա-
րեւոր տեղ մը կը բռնէ գերմանա-
կան ժողովրդոց ազգային հանդի-
սից կարգին մէջ։ Ուստի, անցեալ
շաբաթէն ի վեր Վիէննայի մէջ և
Աւստրիոյ ուրիշ կողմերը՝ Վիէննայի
ազատման երկուհարիւրամեակը
կը տօնուի։ Բայց Վիէննա քաղաքն
ազատող բանակին մէջ կային 25,000
Բոլոնիացիք իրենց մեծանուն թա-
գաւորով, և Աւստրիա դժգոհու-
թեամբ կը յիշէ այն յուսահատա-
կան հրաւէր, զոր երկու հարիւր
տարի առաջ Լէոբոլտ Կայսրն ուղ-
ղեց Բոլոնիոյ Յովհան Սոպիէսքի թա-
գաւորին, և այն ապերախտութիւն,
որով Մարիա Թերեզա Կայսրուհին,
Լէոբոլտ Կայսրի թոռը, մասնակցե-
ցաւ Բոլոնիոյ բաժանման։ Այս յիշա-
տակներ քիչ մը ցրտութիւն պատ-
ճառեցին Վիէննայի մէջ կատարուող
երկուհարիւրամեակի հանդիսին։
Բայց և այնպէս, Բոլոնիական ազգն
իւր Յովհան Սոպիէսքի թագաւորին
այս գործն ազգային մեծամեծ յա-
ջողութեանց կարգը դասած է, և
սոյն հանդէս մեծ շքեղութեամբ
կատարեցաւ ուր որ Բոլոնիացիք
ազատապէս կրնային յայտնել ի-
րենց ազգային զգացումներ։ Ա-
ւստրիոյ իշխանութեան ներքեւ
գտնուող բոլոնիական գաւառին
մէջ, ի կալիսիա, Սոպիէսքիի հան-
դէսն ուրիշ ամեն տեղէ աւելի
ազգային ուրախութեան ցոյցերով
տօնուեցաւ, և հանդիսին ազգային
հանդամանքն աւելի եւս շեշտուե-
ցաւ ներկայութեամբ պատգամա-
ւորութեան մը, զոր Գերմանիոյ
խորհրդարանին Բոլոնիացի երես-
փոխանները ղրկած էին։ Սոպի-
էսքիի յիշատակը նոյնչափ եռանդ-
եամբ, թէ և ո՛չ այն ասոիճան
հրապարակային ցոյցերով, տօնե-
ցին Բրուսիոյ հպատակ Բոլոնիացի-
ներն ալ։ Աւելորդ է ըսել թէ Ռու-
սիոյ կառավարութիւնը թոյլ չտը-
ւաւ որ իւր հողի վրայ բոլոնիա-
կան այդպիսի հանդէս մը տօնուի։
Վարշաւիոյ Բոլոնիացիք փափաքե-
ցան մասնակցիլ Կալիսիոյ Բոլոնի-
ացւոց կատարած հանդիսին, բայց
Վարշաւիոյ Ռուս կառավարիչ կուրբ-
քոյ զօրավարն, որ ինք եւս Բոլո-
նիացի է ծնունդեամբ, հրամանագիր
մը հանեց արդիլելով այս մասնակ-
ցութիւն. որովհետեւ, ըստ ռու-
սական տրամաբանութեան, Կալի-
սիա օտար երկիր մ'է, որոյ հետ
Վարշաւիոյ ժողովուրդն ազգովին
որ և է յարաբերութիւն չկրնար
ունենալ, և հետեւաբար չկրնար
մասնակցիլ հոն կատարուած հան-
դէսի մը։ Քանի որ կառավարու-
թիւնը զատ է, փոյթ չէ թէ ազգը
նոյն լինի, Վարշաւիա և Կալիսիա
չեն կրնար իրարու հետ գործ ունե-
նալ։ Այսպէս, անգամ մ'ևս հաս-
կցուեցաւ թէ Բոլոնիոյ երեք մա-
սանց մէջ, ամենէն աւելի ազատու-
թիւն վայելողն է Կալիսիա, ընդ ինչ-
խանութեամբ Աւստրիոյ, յետոյ կու-
գայ Բրուսիոյ մասն, և ամենէն ետքը
Վարշաւիա, ընդ բռնապետութեամբ
Ռուսիոյ։ Վերջապէս, Եւրոպիոյ այլ
և այլ քաղաքաց մէջ գտնուող բոլո-
նիացի դաղթականութիւնք սեպտ.
12ին տօնեցին Սոպիէսքիի յիշատակն։

Այս մասին հետեւեալը կը կար-
դանք Թան լրագրոյ սեպտ. 14ի
թուոյն մէջ.

«Այս բոլոնիական հարիւրամեկին
վերադարձին առթիւ զարմանալի
զուգադիպութեամբ մը տեղի կ'ու-
նենայ բոլոնիական դաղափարին
զարթնումն յետ երկար և տխուր
լռութեան մը։ Աւստրիական
կայսրութեան Բոլոնիացի հպատակ-
ները գերազանց դեր մը կը խա-
ղան Աւստրիական աշխարհավարու-
թեան մէջ։ Զեխերուն հետ միա-
նալով, մեծամասնութիւն կը կազ-
մեն Վիէննայի երեսփոխանաց ժո-
ղովոյն մէջ, և կայսրութեան մէջ
իրենց նահանգին (կալիսիոյ) հա-
մար առանձնաշնորհեալ կացութիւն
մը ձեռք բերելու ճարտարմտու-
թիւնն ունեցած են։ Այս եղական
յաջողութիւն բնականաբար նա-
խանձը կը շարժէ Աւստրիական
պետութեան մասը կազմող ուրիշ
ժողովրդոց, որոց շահերուն կը
դպչի։ Մանաւանդ Կալիսիոյ Ռու-
թենք, որք ղիրենք զրհուած կը
նկատեն Բոլոնիացւոց, որոց սա-
կայն կը հաւասարին թուով, ի-
րենց ձեռնպահութեամբ բողոքե-
ցին իրենց հայրենակցաց եռան-
դագին ցոյցերուն դէմ։ Ոչ նուազ
նշանակութեան արժանի է Վիէն-
նայի քաղաքապետական խորհրդին
ընթացքն, որ ժողովրդային հան-
դէս մը կազմաւորել չուզեց, ա-
ռարկելով նմանապէս թէ Գերմա-
նացիք Սլաւաց կողմէ կը հարստա-
հարուին Աւստրիական Կայսրու-
թեան ամեն կողմերը։ Միւս կողմէ,
Կալիսիոյ Բոլոնիացիք Աւստրիոյ
մէջ գրաւած իրենց առանձնաշնո-
րհեալ դիրքն ոչ այլ ինչ կը նը-
կատեն բայց եթէ իրրեւ քայլ մը
դէպ ի վերահաստատութիւն Բոլո-
նիական հին թագաւորութեան, և
այս զգացումներ, զորս Բոլոնիա-
ցիք չեն սքօղեր, յոյժ լաւ կը բա-
ցատրեն այն անվստահութիւն զոր
Բոլոնիան իրենց մէջ բաժնող երեք
տերութիւնները կը ցուցնեն բոլո-
նիական բաղձանաց մասին, զորս
անոնցմէ իւրաքանչիւրը կ'ուզէ գոր-
ծածել իւր աշխարհավարութեան
նպատակաց, բայց երեք տերու-
թիւններն ալ համոզուած են թէ
այդ բաղձանաց իրագործումը վը-
նասաբեր է իրենց շահուց։»

Նոյն խնդրոյ վրայ հետեւեալը
կը կարդանք չորեքշաբթի աւուր
Իոդբ Էոբէոի մէջ, «Վիէննայի ա-
զատման 200 րդ տարեդարձը»
խորագրով.

«Վիէննայի բոլոնիական դաղ-
թականութիւնը Սոպիէսքիի եր-
կրորդ հարիւրամեակը տօնեց ի
Թիւլլիւ, Վիէննայի մօտ, ուր,
1683ին, Բոլոնիոյ օգնական զօրքե-
րը միացան Թուրքաց դէմ զրկուած
բանակին հետ։ Քրաքովի բոլո-
նիական Զաա և Նովա Բէֆորմա լրա-
գրերն իրենց խմբագրական յօդ-
ուածները կը նուիրեն Սոպիէսքիի
հանդիսին։ Զաա կ'ըսէ թէ «Բոլոնի-
ական ազգն ինչ որ եղած է, ինչ
որ է և ինչ որ պիտի լինի, կը
պարտի միմիայն արեւմտեան–եւ-
րոպական քաղաքակրթութեան, որ-
պէս նաև կաթոլիկ կրօնին, որոց նա
կը վերաբերի հոգւով և մարմնով։
Սոպիէսքի արժանաւոր ծառայու-
թիւն մատոյց երկուքին ալ։» Նովա
Բէֆորմա (Նոր Բարեկարգութիւն) կ'ը-
սէ. «Պիտի երթանք այցելել մեր
թագաւորաց այս դերեզմաններն,
ուր Սոպիէսքիի վաղմի Բոլոնիային
քով նոր Բոլոնիան կ'սպասէ իւր
վերածնութեան։ Աւասիկ այն մեծ
թագաւորի դերեզմանին (*) առջեւ
ենք, հաւատի դոլով մեր ազգա-
յին իրաւանց մասին և ապահով՝
ապագայի նկատմամբ։ Այս թա-
գաւորի դերեզմանին առջեւ, խոս-
տանանք երբեք գործիք չլինել Եւ-
րոպական տերութեանց, երբ վէ-
ճեր ծագին անոնց մէջ. երբեք չը
վստահինք ո՛չ մէկու համակրանաց,
և սակայն երբե՛ք թոյլ չտանք որ
ջնջեն մեր ազգային գոյութիւն։»

(*). — Բոլոնիացի ժողովուրդը նոյն
օր խմբովին Սոպիէսքիի դամբարանն
այցելեց՝ պսակ մը դնելու համար անոր
գլուխը։

ԳԻՏԱԿՆ

—=—

ԳՈԼԷՐԱ

(Շար. Ե Վերջ.)

1865ի քոլէրան խիստ արագ տա-
րածեցաւ, բայց այն ատեն Եւրո-
պա ինքզինք պաշտպանելու պատ-
րաստուած չէր, որով հիւանդու-
թիւնը շատ կողմերէ միանդամայն
տարածուեց։

Այսօր այնպէս չէ այլ եւս. Եւ-
րոպա ժամանակին իմանալով, ինք-
զինք ամենախիստ նախահոգ մի-
ջոցներով պաշտպանելու պատրաս-
տեալ է, և կրնայ նաեւ ըսուիլ թէ
քանի մը նկատումներով այս միջոց-
ներ խիստ չափազանցեալ են, հե-
տեւաբար Անգլիոյ համար իւր Ե-
գիպտոսի մէջ ըրած սխալանք սու-
ղի նստան Հնդկաստանէն եկող իւր
մի քանի նաւեր անհրաժեշտ նա-
խազգուշութիւններէն խնայել ու-
զելուն համար, իւր բոլոր վաճառա-
կանութիւնը մեծապէս վնասեցաւ,
այս արժանի պատիժ մ'է, յորմէ
զերծ պիտի մնար եթէ իրէն սբը-
ուած խորհրդոց անսար։

Քարանթինայի համար տրուած
հրամաններ, ինչպէս քիչ մ'առաջ
ըսի, Եւրոպիոյ ամէն կողմը չէ թէ
անբաւական, այլ և չափազանց իսկ
են. եթէ մէկը սոյն հրամանաց խըս-
տութեամբ դատեր, կրնար կարծել
թէ հիւանդութեան արշաւանքէն
կատարելապէս ապահով ենք. դժ-
բախտաբար այլ է հրամաններ տալ
այլ է զանոնք գործադրել, և եր-
կիւղ կայ թէ քանի մը կէտերու վը-
րայ գործադրութիւնը կը պակսի։

Քոլէրային տարածուելուն վը-
տանգը մեծ մասամբ վարակեալ
տեղւոյն հեռաւորութեանը հետ
համեմատական է։ Այսպէս, Սու-
րիա Եգիպտոսի մօտ լինելով՝ աւելի
սպառնալեաց տակ է Եգիպտոսէն
մեկնող ուղեւորաց և վաճառաց առ-
թիւ։ Գերութիւն մէջ մեծ քարանթի-
նայի կայարան մը կայ Եգիպտոսէն
եկողներն ընդունելու համար. վեհ.
Սուլթանին հրամանաւ մօտերս նա-
ւատորմիղ մը պատրաստուեցաւ ծո-
վեղերաց վրայ հսկելու համար,
բայց և այնպէս և ո՛չ մի բան նա-
ւերով փախչողները Սուրիա մտնելէ
չկրնար արգելու։

Ուրեմն այս երկիրը առաջին ըս-
պառնացեալն է։

Աւսոր փոխարէն, կարելի է հի-
ւանդութիւնն անդ սահմանափակել,
ինչպէս արդէն շատ անգամ եղաւ,
այնպէս որ քոլէրայի Սուրիա մտնե-
լն Եւրոպան անպատճառ վտանգի
չպիտի ենթարկէ։

Կ. Պոլսոյ համար այնպէս չպիտի
ըսեմ, եթէ հակառակ այն պատ-
ուարներու որ զայն հպարդակ-
ցութենէ կ'արգելուն, քոլէրան հոն
թափանցէ։ Ի զո՞ւր Ռուսիա Սեւ
ծովու մէջ դրած քարանթինանե-
րով, Ռումանիա, Պուլկարիա այլ և
այլ նախահոգ միջոցներով ցիրենք
ազատէն զերծ պահելու դարման
պիտի խնդրեն։

Վերջապէս Յունաստանի գալով՝
Խրիմու պատերազմէն ի վեր, յո-
ղում մեր բանակը հոն քոլէրա բե-
րաւ, յաջողեցաւ վերջին համաճա-
րակ ախտերէն ինքզինք պաշտպա-
նել։

Իր դիրքը որ գրեթէ կղզիացեալ
է, իր սահմանաւոր վաճառականա-
կան յարաբերութիւնները, իրեն
առանձնանալու միջոցներ կ'ընձե-
ռեն, ուրեմն կարի հաւանական է
որ Յունաստան այս անգամ ալ
պիտի յաջողի ինքզինք պաշտպանել։

Ց'Ադրիական ծով, մանաւանդ
Թրիէսթի մէջ երաշխաւորութիւնք
նուազ սպառնիչ են, և վախ կայ
թէ վաճառականական տիրող չահե-
րուն պատճառաւ՝ Թրիէսթի մէջ ի
գործ դրուած նախահոգ միջոցներ
փափաքելի վիճակի մէջ չեն։ Եւրո-
պոյ ամրութիւններէն այս տկար
կէտ մ'է։

Իտալիա վերջերս խիստ զգու-
շութիւններ ի գործ դրաւ վարակ-
եալ տեղերէն եկող ուղեւորաց և
վաճառաց համար. արդարեւ կա-
ռավարութիւնը ի բոլոր սրտէ պի-
տի չանայ զանոնք գործադրելու
համար, բայց ի՞նչ կրնայ ընել ի-
տալիոյ կառավարութեան բարի դի-
տաւորութիւններն անբաւական մի-
ջոցներուն և գործադիր մարմնոյ
հնացեալ սովորութիւններուն դէմ,
և որովհետեւ փախչողներուն մեծ
մասն Իտալիոյ նաւահանգիստները
պիտի դիմեն, կը վախցուի թէ այս
երկիր քոլէրայի Եւրոպա մտնելուն
դուռ չըլլայ։

Մէկ կողմ կը թողում Սպանիա-
ն՝ որ ինքզինք կը պաշտպանէ այն-
պիսի միջոցներով զոր կրնանք չա-
փազանց կոչել, բայց Եգիպտոսէն
հեռաւորութիւնը և ունեցած դոյ-
ղն յարաբերութիւնը գլխաւոր ե-
բաշխաւորութիւններ կը կազմեն
հիւանդութեան ուղղակի մտնելուն
դէմ։

Գալով Ֆրանսայի ծովափանց,
համաճարակ ախտին ծագումէն ի
վեր ձեռք առնուած միջոցներ կը
թոյլատրեն հաստատելու թէ հաղ-
ուագէպ է քոլէրայի այս կողմէն
Ֆրանսա մտնելը։

Սակայն պէտք է առաջի աչաց
ունել թէ այս ընդհանուր պատ-
ուար թէեւ այսօր խիստ հզօր, այլ
և նուազ ազդեցութիւն մի-
այն պիտի ունենայ այն որ՝ յորում
քոլէրան Եւրոպա մտած ըլլայ,
այն օրէն ո՛ և է հաստատուն արդ-
ելք մը չպիտի կրնայ դէմ ու-
նել կասեցնելով անոր դրաւիչ ընթ-
ացքը՝ այն արագ հաղորդակցու-
թեան միջոցներով՝ որք Եւրոպիոյ
համայն մասերն իրարու հետ կը
կապեն, այլ եւս իւրաքանչիւր երկ-
րի մէջ ո՛չ այլ ինչ պիտի մնայ,
բայց եթէ պատշաճ առողջապահ-
կան միջոցներով քոլէրայի աւերնե-
րը պակսեցնելու պատրաստուիլ։

Ուստի սոյն պահուն առաջին շա-
հը կը կայանայ համաճարակ ախտին
որ և է մէկ կողմէ Եւրոպա մտնե-
լուն առաջքն առնելու մէջ։

Շատ յուզուեցաւ այս խնդիր
գիտնալու համար թէ, Անգլիա վա-
րակեալ տեղերէն մեկնող ուղեւո-
րաց և և վաճառաց համար իր երկ-
րին մէջ յամառութեամբ քարանթի-
նայի կայարաններ չհաստատելով՝
քոլէրայի հոն մտնելուն պատճառ
չկրնար ըլլալ։

Ըստ իմ կարծեաց երկիւղի հարկ
չկայ։ Պարտ է առաջի աչաց առնել
թէ Անգլիա չարունակ յարաբե-
րութիւններ ունի Հնդկաստանի
հետ ուր քոլէրա կը տիրէ առանց
բնաւ հիւանդութիւն ներմուծելու։
Բորթ–Սայիտի և Անգլիոյ միջեւ ե-
ղած հեռաւորութիւնը՝ ամենէն ա-
րագընթաց նաւերով իսկ 14 օրէն
նուազ չէ։

Եւ արդ, 14 օրէն ետքը նաւի մէջ
առանց քոլէրայի դէպք պատահե-
լու, այլեւս «ազատ» ներմուծե-
լու հաւանականութիւն չմնար, և
ինչպէս Անգլիական կառավարու-
թիւնը կը ծանուցանէ թէ կասկած-
եալ վաճառք հասած ատեն հրաման
տրուած է դարշահոտութիւնները
արդելիչ միջոցներ գործածել, այն
կողմէն գրեթէ բոլոր վտանգ ան-
հետ եղած կ'ըլլայ։

Արդարեւ Անգլիոյ մէջ քոլէրայի
պատմութիւնը կը ցուցնէ թէ ամէն
անգամ որ այս երկիր քոլէրայի նը-
ման համաճարակ ախտի մը թատր
եղած է, հիւանդութիւնը Հիւսի-
սային ծովուն մէջ տիրած ատեն և
եթէ հոն ալ ճարակեր է, ուստի Անգ-
լիոյ մասին այս օրուան յայտնուած
երկիւղներ փոքրով կը հերքուին։

Նախընթաց խորհրդածութիւն-
ներէն ետքը կարելի է արդեօք
հաստատել թէ տակաւին Եւրոպոյ
համար մեծ հաւանականութիւններ
կան զերծ մնալու համար համաճա-
րակ ախտէն՝ որ անոր կ'սպառնայ։

Ի հաշիւ առնելով այն օրինակ-
ներ՝ որոց ենթակայ է քոլէրայի
համաճարակ ախտը, չեմ տարակու-
սիր պատասխանելու հաստատապէս։
Սոյն օրինաց մէն այն է որ համա-
ճարակ հանդամանք ունեցող քոլէ-
րա որչափ արագ տարածուի երկ-
րի մը մէջ և սաստկութեամբ իւր
շրջանը կատարէ, իր տեւողութիւնն
այնչափ կարճ և շրջանն ալ այն աս-
տիճան արագ կ'ըլլայ։

Այսպէս եղաւ 1865 ի համաճա-
րակ ախտը Եգիպտոսի մէջ, ուր
Եւրոպայէն ղրկուած բժիշկք ժամա-
նակ չունեցած հասնելու հիւան-
դութիւնը քննելու համար։

Այսօրուան եղածը տեսնելով,
հաւանական է թէ այնպէս պիտի
ըլլայ արդի համաճարակ ախտի հա-
մար եւս, և ասկէ ամիս մ'ետքը և
առ առաւելն վեց շաբաթ յետոյ
քոլէրան Եգիպտոսի մէջ պիտի մարի։

Այլ չեմ ըսեր թէ յետ այնո-
րիկ Եւրոպիոյ համար ամէն վտանգ
անհետացած պիտի լինի, ըստ ո-
րում տակաւին ատեն մ'եւս մաս-
նաւոր դէպքեր և երկրին գարշա-
հոտութիւնք պիտի տեւեն, բայց
արտածման վտանգն զգալապէս
պիտի նուազի և պաշտպանութիւնն
աւելի դիւրին պիտի ըլլայ։

Ուրեմն թոյլ տուրի ինձ հաս-
տատել որ եթէ Եւրոպա չարու-
նակէ այսպէս լաւ ինքզինք պաշ-
պանել դեռ ամիս մ'ալ, քոլէրային
իսպառ ապատելու բարեբախտու-
թիւնը պիտի ունենայ։

Խօսքս ամփոփելով կ'ըսեմ թէ,
Ասիական քոլէրան՝ որ այսօր կը
տիրէ յեգիպտոս, Հնդկաստանն բէր-
ուած է։

Եւ այս հետեւանքն է զանգա-
ղեան նախահոգ միջոցներու, որք կը պաշ-
պանէին այս երկիրը։

Պատասխանատուութիւնը կը վերա-
բերի բոլորովին Անգլիական իշխա-
նութեան, Հնդկաստանի մէջ երեւա-
կայեալ վաճառականական վարդա-
պետութեան ի նպաստ շարժելուն
համար։

Եւրոպա այսօր մեծապէս սպառ-
նացեալ է հիւանդութեան ներմու-
ծումէն բայց ամէն կողմ ձեռք առ-
նուած պաշտպանողական միջոցնե-
րու շնորհիւ եւ այն հաւանականու-
թեամբ թէ տարափոխիկ հիւան-
դութիւնը Եգիպտոսի մէջ կարճա-
տեւ պիտի լինի, հաստատ յոյս կայ թէ
Եւրոպա վտանգէն զերծ պիտի մը-
նայ։ (*)

ՏՈԳ. Ա. ՖՕՎԷԼ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ե Ի

ԵԳԻՊՏԱՀԱՅՈՑ ՎԻՃԱԿԸ

—o—

Ազգ. Պատրիարքարանի ուշադրու-
թիւնը կը հրաւիրենք Էջմիածնի պաշ-
տօնական Աբգար ամսատետրի վերջին
թուոյն մէջ տեսնուած հետեւեալ խմ-
բագրական յօդուածին վրայ.

Կ. Պոլսոյ Մասիս լրագրի մայիս
9 թերթի մէջ գրուած է հետե-
եալը. —

«Վսեմ. Ստեփան փաշա տակա-
ւին պատասխանած չէ Ս. Պատրի-
արք Հօր հեռագրին, որոյ վրայ
տեղեկութիւն տուինք անցեալ օր,
բայց կը կարծուի եղեր թէ Ն. Վս.
սեմնութիւն պիտի ընդունի ազգային
պատուիրակի անուամբ Եգիպտոսի
առաջնորդական պաշտօնը վարելու
համար Ն. Սրբազնութեան կողմ-
նէ անձնապէս իրեն եղած առա-
ջարկն։ (1)

«Այս առթիւ կրնանք յիշեցնել
թէ թէ Հոգելոյս Ց. Ներսէս Աշտա-
րակեցի կաթողիկոսին պաշտօնա-
վարութեան միջոցին Ռուսահայոց
քանի մը վիճակներն երկար ժա-
մանակ աշխարհական տեսչներու
ձեռքը կառավարուած են, որովհե-
տեւ Ներսէս կաթողիկոս «վստահե-
լի» եկեղեցական չունէր իւր հրա-
մանաց ներքեւ։»

Աշխարհական կառավարիչ նշանա-
կելը ոչ թէ «վստահելի» հոգեւորական-
ներ չունենալու համար էր, այլ ուրիշ
նպատակաւ՝ որ այժմ բացատրելու կա-
րիք չկայ եւ շատ շատերին յայտնի է
նպատակը։ Թէ ինչ անպարմարութիւն
ունի աշխարհական անձի առաջնորդա-
կան պաշտօն կատարելը, առ այժմ
թողում ենք։ Յայտնի է որ Եգիպտոսն
Երուսաղէմի թեմ էր եւ Երուսաղէմի
Ս. Յակոբայ վանքը մի ընդարձակ
կալուած ունէր Եգիպտոսում։ Եգիպ-
տահայոց վիճակն Երուսաղեմայ իրա-
ւասութեան տակից դուրս գալու եւ
Կ. Պոլսոյ Պատրիարքարանի իրաւասու-
թեան տակ մտնելու պատճառն էր Ե-
րուսաղէմի կողմից Եգիպտահայոց ա-
ռաջնորդ նշանակուած ոմն Գերմանիկցի
(Մարաշ) Գաբրիէլ վարդապետի եպիս-
կոպոսանալու խնդիրը, որին ընդդէմ
էր Երուսաղեմայ վարչութիւնը։ Գաբ-
րիէլ վարդապետի ջատագովն էր Եգիպ-
տոսի Խդիվ Մէհմէտ Ալի փաշայի
թարգման Հայազգի Պօղոս բէյ Նու-
սուֆեան, որ առնելով Խդիվի հաճու-
թիւնը, Գաբրիէլ վարդապետին ու-
զարկեց Սիս, ուր եւ Գաբրիէլ վար-
դապետ Երուսաղէմից անկախ եպիսկո-
պոսացաւ եւ Երուսաղէմի կալուածոց
արդիւնքն, որ պէտք է հասցնէր Երու-
սաղէմին՝ զլացաւ։ Այսպէս Երուսա-
...

(*). — Դէպքերն իրաւունք տուած
են Ֆրանսացի բժշկին այս կարծեաց,
որովհետեւ քոլէրան Եգիպտոսի մէջ
մարելու վրայ է առանց յԵրոպա ար-
շաւել կարենալու։ Ս. Խ.

(1) «Կ. Պոլսոյ Ձայն» վերնագրով
բաժնի մէջ կը տեսնեն ընթերցողք որ
խառն ժողովը որոշել է Ստեփան փա-
շային ճանաչել ազգային պատուիրակ
առժամանակեայ կերպով ազգային գոր-
ծերի վերայ հսկելու եւ առաջնորդա-
կան ընտրութիւն կատարելու։ Ս. Վ.

ԳՈՅԳՈՒ

Ն

ԳԱԾՈՒՍՈՒ ԳՈՒՄ

—=—

ԿԱՎՍՃԳԳՈՏԳՆ

—o—

ՅՍՆՈՒՄ ԱՍԺԺԻ

մակ մի որ զրվքիասնսվ ճնում • զկէ մգեռօսվ զողգիտս։
՝ՀՀ գիտ ոչ ամ ամ ամ

Առ այս Հոգաբարձութիւնս ի դիմաց Հայ ազգին իւր շնորհակալիքն յայտնելով առ Մեծարգոյ Տնօրէնութիւնն Երկաթուղւոյ, կը ծանուցանէ նաեւ Մեծարգոյ Ազգայնոց թէ՝ յայսմհետէ ամէն օր մեծ դիւրութեամբ պիտի կրնայ կատարել իւր ուխտն Ս. Փրկչի մատրան մէջ, ուր ամէն կիւրակէ խաչահանգիստ կը կատարուի, և թէ ամենայն դիւրութեամբ պիտի կարենան երթեւեկել ի Հիւանդանոց՝ իրենց պատսպարեալ եղբայրները մխիթարելու համար։

Ուստի աւելորդ չեմք համարիր յայտնել թէ՝ սոյն որոշումը պիտի գործադրի յառաջիկայ կիւրակէ օրէն (սեպտ. 11) սկսեալ։

Երթեւեկութեանց որոշեալ ժամերը Տնօրէնութեան յայտարարութենէն կրնան հասկցուիլ։

7 սեպտ. 1883

Կ. Պոլիս Նոյն

ԻՐՈՆՈՄԻՔ ԲՕ-ՕԲԷԼԻԹԻՎ ՍՈՍՍԱՑԹԻ

(Շահկոյ-Բեան Խնայողական ընկերութիւն)

Մայրաքաղաքիս մէջ այս անուամբ ընկերութիւն մը կազմուած է, որոյ հիմնագիրն է հետեւեալը.

Կերբոնոթէլ ընկերութիւն, Պէլֆիրէրս Բոտ, թիւ 177, Լընտըն։

Դրամագլուխ

Հինգ հազար (5,000) անգլիական ոսկի, աւելնալու պայմանաւ, 5 ոսկինոց 1,000 բաժնի վրայ հետեւեալ կերպիւ վճարելի.

	Անգլ. ոսկի
Ստորագրած ժամանակ	1,—
Բաժնեթղթոց բաշխման ժամեկ.	1,10
Տնօրէններու կողմէ հրաւէր եղած ժամանակ	2,10
	5

Շահաբաժին

Շահը պիտի բաժնուի յընդհ. ժողով գումարեալ բաժնետերաց որոշման համեմատ։

Տնօրէն։

Պ. Ճոն Թոմսոն.
Պ. Ժ. Ուիթէլ.
Պ. Ուոլթըր Ա. Մալթաս.
Պ. Վ. Վ. Բիթ.
Պ. Լաւարտ Պարֆիլտ.
Պ. Իտ.
Պ. Ա. Ն. Մուսաթ.
Պ. Վ. Ալպերթ։

Սեղանաւոր։ այս հասցէներեն

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Շահակցական ընկերութեանց մեծ յաջողութիւնն յԱնգլիա, ուր անոնց թիւն 750 էն աւելի է, այս խնայողական դրութիւնը Պոլսոյ մէջ եւս մտցնելու գաղափարը ներշնչած է հիմնադրաց։ Ընկերութեան նպատակն է։

Շահակցական ընկերութեան մը վերաբերեալ ամէն գործառնութեանց ձեռնարկել, այսինքն դուրսէն բերել տալ կամ մեծ քանակութեամբ գնել այնպիսի նիւթեր, որք սպառելի են և հանրօգուտ, ի վերջոյ բաժանորդաց վաճառելու համար չափաւոր գներով։ Վաճառքներն իրագործի մը կողմէ մանրամասնօրէն պիտի քննուին ստուգելու համար թէ լաւագոյն տեսակէ են։

Վաճառումնք կանխիկ և որոշեալ գնով պիտի լինին։ Վաճառները գնողաց բնակարանները փոխադրելու համար կարգադրութիւնք պիտի լինին։ Բոլոր նիւթոց ընթացիկ գիները պիտի տպուին և մերթ ընդ մերթ ընկերութեան անդամոց պիտի բաժնուին։

Ամեն յանձնարարութիւն կէտառ կէտ պիտի գործադրի։

Բաժնետերաց միայն գնելու իրաւունք պիտի ունենան։

Շահակցական դրութեան բազմաթիւ առաւելութեանց մէջ կը բերնանք յիշել հետեւեալները.

Զափաւոր գին և լաւ տեսակ ամեն վաճառաց.

Փոխադրութիւն ի բնակարան գնողին.

Որոշեալ գինք, որք սպասաւորաց միջոցաւ եղած գնմանց վրայ հսկելու դիւրութիւն կ'ընծայեն։

Բաց աստի, սպառողք՝ ընկերութեան անդամները լինելով և շահուց մասնակցելով, իրենց բաժիններուն վրայ ստացած շահու բաժիններուն պատճառաւ իրենց գընմանց գիներուն վրայ նոր զեղչ մ'ալ ստացած պիտի լինին։

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

Կ. Ի. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ

—o—

ԱԶԴ

Արեւելեան Երկաթուղեաց Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ ներկայ սեպտ. 11/23 էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն, 6, 7, 10, 13, 26, 31, 32 և 39 թիւ կառախմբերն, ըստ յետագայ ուղեցուցակի, ամեն օր առաւամայէս կանգ պիտի առնուն Գաղլը-Զէշմէ։

Թիւ- կառախմբոց

6	Պոլսէն ի Գաղլը-Զէշմէ	8,14 էն ետքը	առաւ
7	Մագրի գիւղէն	„ 7,35	„
10	Պոլսէն	„ 9,12	„
13	Այ-Սթէֆանոյէն	„ 9, 4	„
26	Պոլսէն	„ 2,27 էն ետքը	յետոյ
31	Մագրի-գիւղէն	„ 3, 2	„
32	Պոլսէն	„ 4,25	„
39	Այ-Սթէֆանոյէն	„ 5,18	„

Հասարակութիւնը՝ Քիւչիւք-Զէքմէճէի կայարանէն դատ՝ արուարձանին ամեն կայարաններէն պիտի կրնայ տոմսակ առնուլ Գաղլը-Զէշմէի համար։ Նոյնպէս Գաղլը-Զէշմէի մէջ գրասենեակ մը պիտի հաստատուի Քիւչիւք-Զէքմէճէի կայարանէն դատ ամեն կայարանաց համար տոմսակ վաճառելու համար։ Մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն այս վերջին կայարանը չպիտի կրնայ հաղորդակցիլ Գաղլը-Զէշմէի հետ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 9 սեպտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

(Օսմ. ոսկին 100 ղրուշի հաշուով)

Լոնտրա 5 ամիս, ղրշ.	110,	առ Անգլ. լիր.
Փարիզ 3 » Ֆր.	23	առ Օսմ. լիր.

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմ. Քոնս. գոցուեցաւ (գ. կ.)	11,29
բացուեցաւ	11,30
կէս օրին	11,30
Եգիպտ. միացեալ. բաց. ոսկի (գ. կ.)	75,
	Անգլ. լիր
Օսմէթ ժէնէրալ 6	4,22
» Օթման	7,35
Կ. Պոլսոյ Պանքան	8,
Քրէտի ժէնէրալ 6 % Օսմ. լիր	7,35
Փոխ. 1863 (Մուլ. -) 6 % Ֆր.	65
» 1865 » %	64
» 1869 (Բինար) 6 %	63,
» 1872 (Պոն տիւ թրէզոր)	20,
» 1873 (Բինար) 6 %	51
Ռումելիի երկաթուղի	51,75
Լաւրիում (գ. կ.)	150
Թրամուայ Օսմ. լիր	335
Թղթադրամ »	1200
Հէվալէսիզ	30
Բէքոր	—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

(Օսմ. ոսկին 100 ղրշէն)	Ղրշ.
Անգղիական ոսկի	110 10
Գաղղիական »	87 34
Բոլ	90 8
Գրիմից	51 20
Գառպոն Մուղթ (զարիք)	918
» արծաթ (նոր)	90 15
Մէճիտիէի տարբերութիւն	107 37
Վեցնոց	103 10
Հինգնոց	103 10
Մէթ-լիք	100 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա 20 սեպտ.

Անգղ. Քոնս.	101 15/16
Օսմ. »	10 3/8
Փոխ. 1865	13 1/8
» 1869	11 1/4
» 1871	73
» 1872	19
» 1873	10 1/8
» 1877	36 1/8
Պանք Օթման	19 5/8
Ռուս. փոխ. 73ի	86 1/8
Եգիպտ. միացեալ	71 1/2
» արտօնաւոր	94 5/8
Տայրա Սանիէ	71 1/2
Փոխ. Ռօշիլտ	92 1/8
Փոխանակագիր Փարիզի վրայ	

Փարիզ 20 սեպտ.

Գաղղ. Քոնս. 4 1/2 0/0	108,62 1/2
» » 3 0/0	79,27 1/2
Օսմ. Քոնս.	10,57 1/2
Փոխ. 1865 Ֆր.	
» 1869	56
» 1873	51
Օսմ. Երկաթուղի	51,25
Պանք Օթման (գ. կ.)	548,75
Քրէտի Լիոնէ (գ. կ.)	572,50
Ռուս. փոխ. 3 առ 0/0 (1877)	94
» » Արեւելեան	—
Իտալ. Քոնս.	91 50
Եգիպտ. միացեալ	362, 50
Փոխանակագիր Լոնտրայի վրայ	25,28

Վիէննա 20 սեպտ.

Փոխ. Լոնտրայի վրայ	120,10
Ռումելիի երկաթուղի	24,40

ԵԼՔ ՕՐ 5,55

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայտար-Փաշայի Երկաթուղւոյ ընկերութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել արդէն հասարակութեան թէ Արմաշու տօնախմբութեան առթիւ ներկայ ամսոյս 4/16էն սկսեալ մինչեւ 8/20 կառախմբոց երթեւեկութիւնը պիտի աւելնայ հետեւեալ կերպիւ։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ Ժամ.	Վայրկեան	Հ. ԲԱՇԱՑԷՆ Ժամ.	Վայրկեան
Ա. 1		Ա. 1	40
Բ. 4	40	Բ. 5	10
Գ. 7	45	Գ. 8	28

Ընդհանուր Տնօրէնութիւն

Հ. Փաշա 13 սեպտ. 1883

ԱԶԴ

Բազմածանօթ Տոքթոր (Ճանիկ) Քրիսեան, ի դիւրութիւն իւր յաճախորդաց զանազան թաղերու, որոշած է գտնուիլ ամեն օր ժամը 8–11, Պոլսոյ կողմը կամուրջին դէմ 77 թիւ Մ. Քիւչիւքեանց դեղատանն, որ իւր ժամադրութեանց տեղին է։ Այցելութեան հրաւէր կամ ուրիշ որ և է նամակ կը խնդրուի հոն ուղարկել։

ԻԼԱՆ

Ղալաթատա Պանքը Օսմանիէին եան ճիհէթինտէ Շահսիվար սօքաղնտա պէշ եիւզ եէթմիշ պու գատար զրայի մէյմարի իւզրէ սբրգ միւլք քեարկիր տէօրթ վէ պէշ օտալը իքի խանէ վէ պիր տիւքքեան, վէ տէօրթ մէթրոյ թէրպիինտէ սարնիճ վէ պօտուրում վէ եիրմի հայվանլըք վէ օն արամպալրք քիրա տախրը վէ սէյիս օտալարը վէ խանէլեր իչուն տարաչա վէ չարգը գույու թուլումպասը վէ խանէլեր իչուն թաթլը գույու թուլումպասը վէ խանէլեր պէօրմէլերի Մարսիլիանը տէլիքլի թուղլասընտան վէ ատրապալերտէն պօղուլմամաք իչուն տիվարլարը Ղապչերին ճիրալը թուղլասը վէ տէրունի կրանիմ թաշը տէօշէլի օլան պէշ գամ իչուն իմալ օլունմուշ իքի գաթը թիմուր բարմագլըքը գաբուսընը իւսթինտէ զազ ֆէնէրի պուլունան օթուղ իքի նումէրօլու խանէ ֆիրուխմ օլունաճաղընտան, իչթիրասընա լամալիպ օլան զէվամ տէրունինտէ պուլունան իսմայիլ աղատան խարիթասընը ալաղը իլե կէլմէլերի իչուն օլունուր։ 5—1

ԻԼԱՆ

Էմիր օղլու Մէհէմմէտ աղանքն միւթէվէֆա Նշան վերէսէսինէ, $\frac{95}{420}$ նիւմէրօլու իրամ մուճիպինճէ, տէյնի օլան մէպլաղը մաալիւմէնին, թէսվիյէսի զբմընտա, Գալաթատա եէմէք եէմէզ մահալլէսինտէ Անպէր օղաղընտա Շնիմէրօ իլէ մուրագամ, մուգատէմա արսա, վէ էլեվմ պիր պաղ խանէ իլէ, թահթընտա պիր պաղ պագամ տիւքքեանընըն տէօրթ հիսսէ իթիպարը, պիր հիսսէսի չայիրէսի, լէտել միւզայիտէ, լիրա եիւզ զուրուչտան իքի պին եէտի եիւզ զուրուչտա, թալիպի իւհտէսինտէ թեգարրիւր իթտիկինտէն, թարիխի իլանտէն իթիպարէն, օթուզ պիր կիւն զարֆընտա, պէտէլի մեզքիւր իւղերինէ, եիւզտէ պէշ զամմըյա թալիպ օլանլարը, Պէյօղլու պիտաեէթ մահքէմէսի, իճրա տայիրէսինէ, միւրաճաաթ իլլէմէլերի, իլան օլունուր։

Սէնէ 99 Աղուսթոս 24

ՋՐԷՏ, ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ ամենաառաջին կը բռնէ Լիվերբուլ և Աբերտէյ ծովը.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալիերիան	2,500	Ֆոնիկիան	3,700
Ալասքան	2,500	Ֆլորիդան	3,700
Անգլոսաքսան	2,500	Ֆլաւիան	3,700
Անգլիական	2,500	Իսպերիան	5,500
Աբասիան	3,700	Իւլէրիան	5,500
Պաւարիան	6,000	Իսպրիան	5,500
Պուլարիան	6,000	Լեոնիան	2,200
Քասպիան	800	Լիւսերիան	2,500
Սայրենիան	2,000	Լեսպոս	800
Տորոյ	700	Օքսրոյ	700
Էճիպտէն	3,700	Բէրսիան	3,800
Ֆասիան	3,700	Վալենիան	6,800
Ֆալերնիան	3,700	Վէրճինիան	6,800

Լիվերբուլ շոգենաւն ամսոյս 27 ին մայրաքաղաքս կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Շաբաթական շոգենաւներու նոր գիծ մը հաստատեցաւ Լիվրբուլի եւ Պոսդընի միջեւ, եւ ստորագրեալս հեղուկէ զատ ուրիշ վաճառք կ'ընդունի օրինաւոր սակագներով։

Ուղեւորներու համար ամեն գէրեսրնի կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Գործակալ
թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միսլէթ խան, Ղալաթիա

Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէտ, Էդլանտ եւ ընկ. Լիվրբուլ

Գործակալներնիս։

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիզիրլիքար, Պ. Պ. Քարվըր եղբարք.
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վասման եւ ընկ.
Մալթա, Ա. Քասիմիրի.
Շիրա, Ն. Մ. Մավրոկօրտատոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիլսոյ եւ ընկ.

ՔՈՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ ամենաառաջին կը բռնէ Լիվերբուլ և Մէլբուրն.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալա	3,000
Արաբա	3,000	Մարատոն	2,500
Ալիքէ	3,000	Նանր	2,500
Պորտիա	4,600	Բաւանիա	5,000
Պանիավիա	3,800	Բարիա	3,200
Պալտիկ	2,500	Բաքիրա	3,000
Պրինիչ Քասլ	1,200	Սերվիա	7,800
Սէֆալանիա	5,000	Սէրեա	4,600
Քարթաճանիա	4,700	Սարամոա	3,000
Շերպոսրլ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէվարրա	2,500	Սիրան	3,000
Կալիա	4,000	Թարիքա	3,000
Քէսար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարթին	3,000		

Նանր շոգենաւը, նաւապետ Ճոնս, երկուշաբթի օրն ասա կ'սպասուի, ուղղակի Լոնտրայի համար բեռ պիտի առնու։

Ստորագրեալս արտօնութիւն ունի ճանաչող եւ վաճառք ընդունիլ նիւ Եորքի եւ Պոսդընի, ինչպէս նաեւ Միացեալ-Նահանգաց ուրիշ կողմերուն համար՝ օրինաւոր սակագներով։

Դիմել առ.
ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ, Գործակատար.
թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան
Ղալաթիա։

ՈՒԷՍԴՔՕԳ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որ կը բռնէ Գէլ Լոնտոն և Աբերտիլան նաւահանգիստս, Մելբուրն և Դանուբ.

Շոգենաւը Լոնտոնէն կանոնաւորապէս կը մեկնին Կ. Պոլիս, Օտէսա եւ Դանուբ երթալու համար, եւ օրինաւոր սակագներով վաճառք կը փոխադրեն Եւրոպայէն Արեւելից եւ Սեւ ծովու բոլոր նաւահանգիստները։

Էճիպտ շոգենաւը, նաւապետ Ռէվիլ, եկաւ Լոնտոնէն եւ Մալտայէն. բեռ կը պարպէ եւ վաղը Դանուբ պիտի երթայ։

Թուսքանի շոգենաւը, նաւ. Կ. Լոնտոնէն մեկնեցաւ ամսոյս 7ին Մալտա, Պիրէոն Զմիւռնիա եւ Կ. Պոլիս գալու համար ուր կ'սպասուի դէպ ի 24 ներկայ ամսոյս եւ բեռը պարպելէ յետոյ Օտէսա պիտի երթայ։

Լոնտոնի մէջ այժմ բեռ կ'առնուն։

Սանդոմիկոյ շոգենաւը, նաւապետ Ուոլքըր, Կ. Պոլիս գալու եւ Դանուբ երթալու համար։

Ռոտ շոգենաւը, նաւ. Կարլ, Կ. Պոլիս եւ Դանուբ երթալու համար։

Աւելի մանրամասնութիւններ եւ գնոց վրայ տեղեկութիւն ստանալու համար դիմել առ

ՄՈՐԳԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս
կամ առ ՈՒԷՍԴՔՕԳ ԵՒ ԼՈՒՆԱՆ
9, Ֆէնչըրչ Սգր. Լոնտոն։

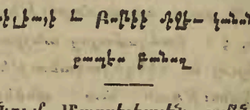

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ, Մէլբուրն և Օթեսայի մէջ կանոնաւորապէս քանաղ

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	
Աբրոր	2,500	Ռոմբրս
Աբտոպիա	2,500	Քրուիքշանք
Լատոնիա	2,500	Ուիլքս
Մասեդոնիա	3,500	Մարշ
Բոսֆէրա	2,800	Ֆօթրբիլ

Այա Սոֆիա շոգենաւն ամսոյս 11/23 ին Օտէսայէն պիտի վերադառնայ։

Այս շոգենաւք կին ֆամբարներ ալ ունին։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու եւ Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն եւ հանգստութիւն կը արուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալ

Ն. ԲԱՔԻ ԷՆԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիայ և Բրինդիզ գծեր կանոնաւորապէս քանաղ

Մեկնում Մարսիլիայէն ամեն տան եւ հինգ օրն անգամ մը չորեքշաբթի օրերը։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Տրապզոն, Պաթում եւ Բոդի պիտի երթայ և Մեծ շոգենաւն, որ սեպտ. 26ին Մարսիլիայէն եւ հոկտ. 3ին Կ. Պոլիսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լ'Աբդին։

Նաւուղղեալ, ուղեւորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԼՈՐԱՆՏԸՐՊՈՒԼ
Մոմհանէ փողոց, թիւ 141

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

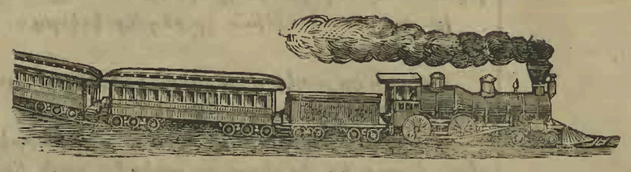

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՋԷՔՄԷՃԷԻ

Մինչեւ 9 Սեպտ. (Ն. Տ.) 1883, մինչեւ ցնոր տնօրէնութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՋԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՅ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	00	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60	62
	Առաւօտ															Իրիկուն								
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Կ. Պոլիս . . . . Երթ	4	48	5	42	6	48	7	15	7	44	8	15	8	44	9	13	9	43	10	20	10	40	11	18	11	51
Գում-գարու	4	58	5	52	6	58	7	27	7	54	8	25	8	54	9	23	9	53	10	30	10	49	11	28	12	1
Եէնի-գարու	5	2	5	56					7	58			8	58					10	34	10	53	11	32	12	5
Տավուտ փաշա	5	5	5	59					8	1											10	56	11	35	12	8
Սամաթիա	5	10	6	4					8	6			9	4					10	40	11	1	11	40	12	13
Եէտի-գուլէ	5	15	6	9	7	9	7	41	8	12	8	33	9	10	9	31	10	1	10	44	11	4	11	46	12	16
Մաքրիգիւղ	5	27	6	20	7	19	8		8	23			9	21					10	56			11	59		
Այ-Սթէֆանոս	5	37	6	30			8	14	8	33			9	31					11	6			12	10		
Ֆլորիա																							12	20		
Քիւչիւք-Զէքմէճէ Ժամմ							8	25															12	22		

	Իրիկուն																																	
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Կ. Պոլիս . . . . Երթ			2	8	2	40	3	14	3	54	4	22	4	58	5	30	6	1	6	32	7	
Գում-գարու			2	18	2	50	3	24	4	4	4	32	5	8	5	40	6	11	6	42	7	10
Եէնի-գարու			2	22	2	54	3	28	4	9	4	36	5	12	5	44	6	16	6	46	7	14
Տավուտ փաշա			2	25	2	57	3	31	4	12	4	39			5	47			6	49	7	17
Սամաթիա			2	30	3	2	3	36	4	17	4	44	5	18	5	52	6	22	6	53	7	22
Եէտի-գուլէ			2	35	3	7	3	39	4	23	4	47	5	25	5	55	6	28	6	56	7	27
Մաքրիգիւղ			2	45	3	19			4	35			5	37			6	40			7	37
Այ-Սթէֆանոս					3	31			4	45			5	47			6	52				
Ֆլորիա					3	41																
Քիւչիւք-Զէքմէճէ Ժամմ					3	43											7	1				

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՋԷՔՄԷՃԷԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՅ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	65	1
	Առաւօտ											Իրիկուն											
	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.	ժ.	վ.
Քիւչիւք-Զէքմէճէ Երթ				7	35								1	25					3	48											6	38
Ֆլորիա													1	28																				
Այ-Սթէֆանոս		6	43		7	46		8	44				1	38					3	58		4	58		6	2					6	51		
Մաքրիգիւղ	5	54	6	55	7	27	7	58		8	56			50			2	54		4	9		5	10		6	14				7	5		
Եէտի-գուլէ	6	8	7	8	7	40	8	11	8	38	9	9	9	37	10	2	10	12	11	12	11	45		2	2	41	3	6	3	48	4	23	4	52	5	24	6		6	28	7	1	7	26
Սամաթիա	6	13	7	12	7	44	8	15	8	42	9	13	9	41			10	16	11	16	11	49		2	6		3	10	3	52		4	56	5	28			6	32				
Տավուտ փաշա	6	18	7	17				8	47				9	46			10	21	11	21	11	54		2	11		3	15	3	57		5	1	5	33								
Եէնի-գարու	6	21	7	21	7	50	8	21	8	50	9	19	9	49			10	24	11	24	11	57		2	14		3	18	4			5	4	5	36			6	38				
Գում-գարու	6	26	7	26	7	55	8	26	8	55	9	24	9	54	10	11	10	29	11	29	12	2		2	19	2	51	3	23	4	5	4	33	5	9	5	41	6	10	6	43	7	11	7	40
Կ. Պոլիս . . . Ժամում	6	34	7	34	8	3	8	34	9	3	9	32	10	2	10	19	10	37	11	37	12	10		2	27	2	59	3	31	4	13	4	41	5	17	5	49	6	18	6	51	7	19	7	50

Ծանօթ. — 1. Կիրակի օրերը 0 թիւ կառախումբը չպիտի բանի, 00 թիւ կառախումբը պիտի բանի անոր տեղ։ — 2. 28 եւ 35 թիւ կառախումբերը չարթուս ամեն օրերը Պոլսոյ եւ Այ-Սթֆանոսի միջեւ պիտի բանին. իսկ կիրակի օրերը Պոլսոյ եւ Քիւչիւք Զէքմէճէի միջեւ։ — 3. Փոքր ծրարներն անխարիկ կընդունուին ամեն կառախմբիմէջ, իսկ մեծ ծրարներն Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարաններու միջեւ բանողկառախմբոց մէջ։